

การพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ

The Development of the Ministry of Education's Outstanding District School Administration Model

นิพนธ์ แสงเนตร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ (2) เพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ (3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 แห่ง โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น จำนวน 381 คน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ร่างรูปแบบโดยการนำข้อมูลที่ได้จาก ขั้นตอนที่ 1 มาร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการโดยผู้วิจัย ตรวจสอบรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการโดยสอบถามผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่ามีสภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผลผลิต รองลงมาคือด้านปัจจัยนำเข้า และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านกระบวนการ

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ร่างรูปแบบโดยการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการโดยผู้วิจัย ได้รูปแบบครั้งที่ 1 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบล

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ต้นแบบโดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 7 คน นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ได้รูปแบบที่ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ และ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์รูปแบบพบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด การประเมินความเป็นประโยชน์ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวม มีระดับความเป็นประโยชน์มากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการทำการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 30 ท่าน จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวง ศึกษาธิการ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ใน ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนา โรงเรียนดีศรีตำบล

Abstract

The purposes of this dissertation were(1) to investigate the current situations of the Ministry of Education's outstanding district school administration model; (2) to develop the model of the Ministry of Education's outstanding district school administration, and (3) to assess the model of the Ministry of Education's outstanding district school administration. Research methodology was divided into 3 steps: In the first step related to the investigation of the current situations of the Ministry of Education's outstanding district school administration. For data collection, a questionnaire was conducted with 381 school directors, teachers, and chairpersons of school executive boards out of the 127 schools. In the second step related to the development of the Ministry of Education's outstanding district school administration model, a group discussion on the model of the Ministry of Education's outstanding district school administration obtained from the first step was approved by the 7 experts. And in the third step related to the assessment of the Ministry of Education's

outstanding district school administration model with its obtainable model profits, a questionnaire was conducted with 30 school directors.

The findings of the study were as follows:

1. The current situations of the Ministry of Education's outstanding district school administration model were mostly found in terms of its productivity, followed by its inputs, and its process.

2. In terms of the development of the model of the Ministry of Education's outstanding district school administration obtained for the first step, a group discussion on the development of the model of the Ministry of Education's outstanding district school administration was approved by 7 experts. Detailed suggestions in relations to its rationale, objectives, points of view, and guidelines were re-developed and were then presented to experts. Also, both the appropriateness and benefits of the Ministry of Education's outstanding district school administration model were mostly found.

3. In terms of assessing the appropriateness and possibilities of the Ministry of Education's outstanding district school administration model approved by 30 experts, it was also stated that both the appropriateness and possibilities of the Ministry of Education's outstanding district school administration model were mostly found.

Keywords : Development, District School

บทนำ

รายงานของสถาบันเพื่อการจัดการพัฒนานานาชาติ หรือ IMD(International Institute for Management Development) พ.ศ. 2553 โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย 10 ดัชนี ได้แก่ 1) อัตราส่วนนักเรียน/ครูประถมศึกษา 2) อัตราส่วนนักเรียน/ครูมัธยมศึกษา 3) อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา 4) อัตราการไม่รู้หนังสือ 5) การลงทุนทางการศึกษา 6) ผลสัมฤทธิ์ทางอุดมศึกษา 7) การถ่ายโอนความรู้ระหว่างภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัย 8) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษา 9) การตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาระดับอุดมศึกษา และ 10) ทักษะทางภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก ประเทศทั้งหมด 61 ประเทศ

การจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาไม่บรรลุผลตามเป้าประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษารอบที่หนึ่ง จากคำแถลงนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อ รัฐสภาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 จึงมุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ซึ่งมีหลักการพัฒนา

การศึกษาทั้งด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม และกำหนดกรอบสาระสำคัญของการศึกษาและการเรียนรู้ที่ประการ หลักคือ (1) พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม (2) พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เป็นผู้เอื้อผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มี คุณค่าเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (3) พัฒนา คุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ โดยพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทให้มีการบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management-SBM)ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ (4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการที่ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วน กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติงานรองรับการพัฒนา การศึกษา ตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายให้โรงเรียน ซึ่งเป็น องค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน จึงมีความสำคัญมีความจำเป็น การดำเนินการพัฒนา การศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จในด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาแต่คุณภาพ ของการจัดการศึกษามีแนวโน้มลดลง โดยมีโรงเรียนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีความพร้อมในการ จัดการศึกษาทุกด้านเท่านั้นที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงมาตรฐาน การศึกษาชาติได้ แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชนบท มีนักเรียนด้อยโอกาสในการเข้าเรียน ในโรงเรียนที่มีคุณภาพในเมือง ยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพที่ทัดเทียมกันได้ จึงกำหนด นโยบายโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อดำเนินการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นระดับตำบลให้มี ความพร้อม สามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพในการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบลรอบ ที่หนึ่ง และรอบที่สอง เมื่อดำเนินการประเมิน ระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน - 5 กรกฎาคม 2556 ตามแนวทาง การ ประเมินของคณะกรรมการประเมิน ซึ่งแต่งตั้งโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ประเมินโรงเรียนดีศรีตำบลทั้งหมด 1,827 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนดีศรีตำบล 1,926 โรงเรียน (1,827+99 โรงเรียนในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และ สงขลา เขต 3) สรุปผลได้ ดังนี้(1) ผ่าน 1,688 โรงเรียน (ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข 1,011 โรงเรียน หรือ ร้อยละ 55.34 และผ่าน อย่างมีเงื่อนไข 677 โรงเรียนหรือร้อยละ37.06) (2)ไม่ผ่าน 100โรงเรียน (ไม่ผ่าน 58 โรงเรียนหรือ ร้อยละ 3.17 และไม่ผ่านแต่มีเงื่อนไข 42โรงเรียน ร้อยละ 2.29) (3) ไม่แจ้งข้อมูล 39 โรงเรียน หรือ ร้อยละ 2.14)

จากผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีศรีตำบลที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่ามีเพียงร้อยละ 55.34 ที่ ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข นับว่ามีเพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนโรงเรียนดีศรีตำบล ทั้งหมด 1,926 โรงเรียน ยังมีโรงเรียนอีกจำนวนมากที่ยังต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบล ให้มีคุณภาพตาม ตัวชี้วัดและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ

ปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างไร และรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการมีลักษณะเป็นอย่างไร เพื่อให้ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญในการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการให้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปเป็นต้นแบบในการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งทำให้ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาได้ไปเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ

เนื้อที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา โดยสามารถสรุป เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า 1.1 บุคคล. 1.2 งบประมาณ 1.3 อาคารสถานที่
2. กระบวนการ 2.1 โครงสร้างสถานศึกษา 2.2 หลักสูตร 2.3 การนิเทศภายใน 2.4 วิจัยในชั้นเรียน 2.5 การบริหารจัดการ 2.6 การมีส่วนร่วม
3. ผลผลิต 3.1 คุณภาพนักเรียน 3.2 ผลการปฏิบัติงานของครูและความพึงพอใจของครู 3.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองและความสัมพันธ์กับชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะสร้างและนำเสนอการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวง ศึกษาธิการ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่โรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 182 แห่ง

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 127 แห่ง โดยการสุ่มอย่างง่าย มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้นจำนวน 381 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ลักษณะของแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง เป็นต้นตอนที่ 2 สภาพการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ เป็นคำถามของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบ สอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ

1.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม

1.3.3 นำร่างแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการด้านการพัฒนารูปแบบ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วรวบรวมข้อคำถามที่มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 แล้วจัดทำเป็นฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อส่งจดหมายอย่างเป็นทางการ ในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 แห่งเพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบล

1.4.2 ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ และนำไปส่งด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือโรงเรียนในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 381 ฉบับ

1.4.3 นำผลการสรุปการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมารวมกัน จัดหมวดหมู่ใหม่และบันทึกไว้และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมอธิบายใต้ตาราง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการรวมคำตอบของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นคำตอบของโรงเรียนนั้นๆ แล้วจึงนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ทำการร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ และตรวจสอบรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ จำนวน 7 คน โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเจาะจงเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในการประเมินความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการโดยสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ จำนวน 30 คนได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ

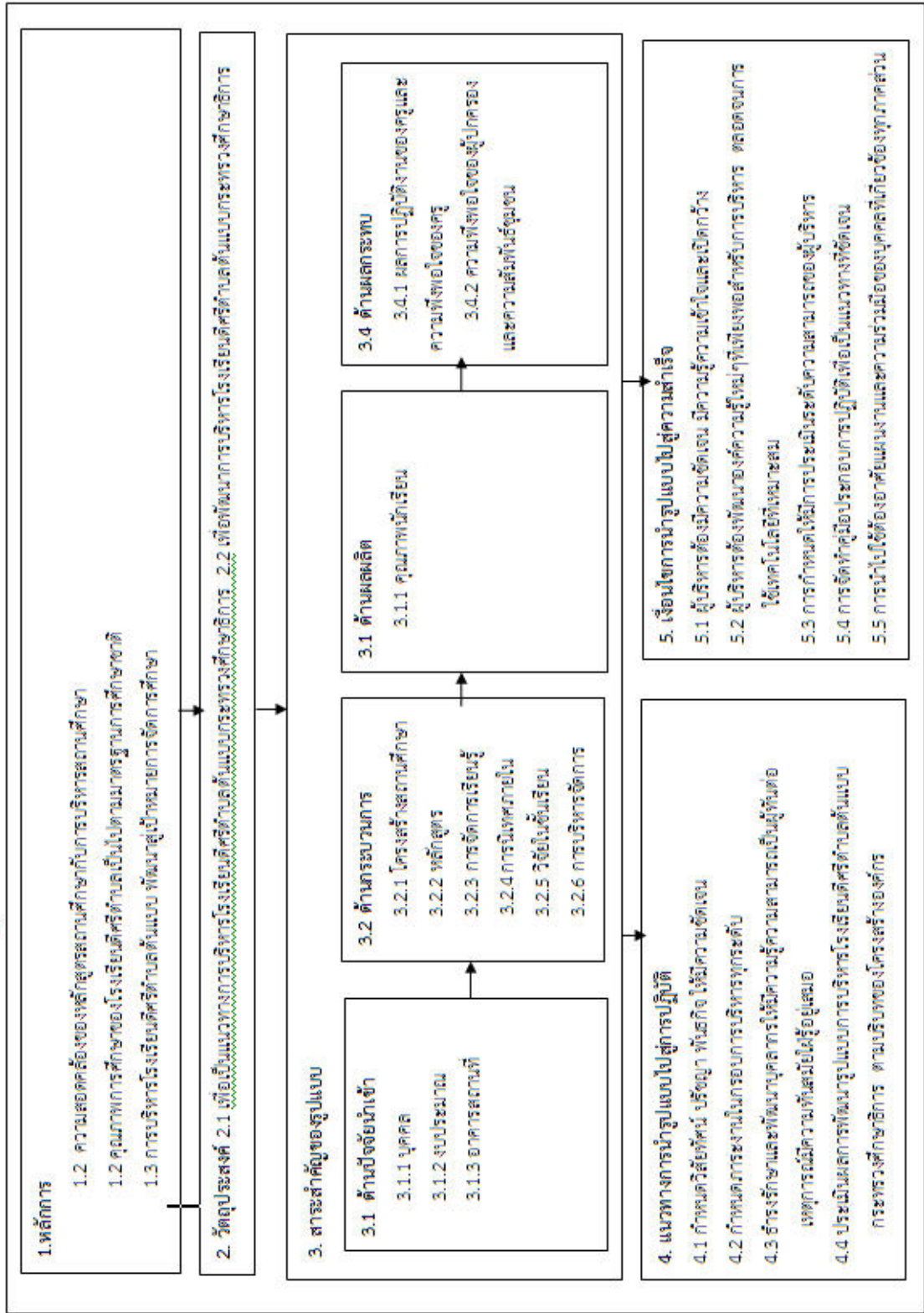
สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถอภิปรายในประเด็นสำคัญ ต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผลผลิตรองลงมา คือด้านปัจจัยนำเข้า และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านกระบวนการ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีองค์ประกอบ 5 ส่วนดังนี้
1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญของรูปแบบ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ ดังมีรายละเอียดในภาพประกอบ

รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ปรับตัวต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบ ๑๒ รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ปรับตัวต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ (ร่าง ๒๕)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 30 ท่าน จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบ การบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีระดับความเป็นประโยชน์มากที่สุด และในการประเมินความเป็นไปได้ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่ามีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ทั้งด้านปัจจัยกระบวนการ และผลผลิต สอดคล้องกับ จตุพร ทั้งทอง (2556) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล ที่ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนดีประจำตำบลของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ “โรงเรียนน่าอยู่ ครูดี นักเรียน มีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน”

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยส่วนที่ 1 หลักการและเหตุผล ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 สารสำคัญของรูปแบบ ส่วนที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และส่วนที่ 5 เงื่อนไขการนำรูปแบบสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ บุญส่ง หาญพานิช (2551 : 92) ได้ศึกษารูปแบบและโครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จากการลดทอนเวลาและเทศะ โดยพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆของรูปแบบนั้นๆ ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและ ชนิษฐา ทรงจักรแก้ว (2552 : 102) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) โครงสร้าง องค์ประกอบและเนื้อหา 3) ขั้นตอนดำเนินการที่ใช้กระบวนการเปลี่ยนแปลงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 30 ท่าน จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีระดับความเป็น

ประโยชน์มากที่สุด และในการประเมินความเป็นไปได้ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมมีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด สอดคล้องกับ นางลักษณ์ เรือนทอง (2550 : 190) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้น ต้องเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ มีหลักการและเหตุผล มีวัตถุประสงค์และสาระสำคัญ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้องและเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ไปทดลองใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนดีศรีตำบลในแต่ละภูมิภาค เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของรูปแบบและความถูกต้อง เหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ
2. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ในภาพรวมหรือแต่ละองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยต่อการบริหารรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการโดยใช้เครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ควรมีการศึกษานำรูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละเขตและประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความแตกต่างกันของรูปแบบการบริหารต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : องค์การการรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชนิษฐา ทรงจักรแก้ว. (2552). การพัฒนารูปแบบพัฒนาคณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- จตุพร ทั้งทอง. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล. กรุงเทพฯ.
- นางลักษณ์ เรือนทอง. (2550). รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- บุญส่ง หาญพานิช.(2551) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ.